

som den højtærede Konsejlspræsident har været Kilde til i Folket. Selv om det nu forholdt sig saaledes, som det ærede Medlem fra Storeheddinge (S. Scavenius) sagde, at det forekom ham, at Uviljen mod hele denne Tilstand, som knytter sig til den ærede Konsejlspræsidents Navn, er i Afstagnende, selv om det forholdt sig saa, saa er det ikke nogen Indvending imod, hvad jeg har sagt. Det vilde kun være et førgeligt Tegni paa, at de nedbrydende Kræfter ere større i vort Samfund end de bevarende. Jeg vil imidlertid dog tro, at det ærede Medlem fra Storeheddinge ser lidt fejl paa Tingene, dersom han kun retter sin Opmærksomhed paa denne Sal. Jeg skal indrømme, at for Øjeblikket ser det her lidt bedrøveligt ud, men dersom det ærede Medlem vil se ud over Landet i dets Helhed, tror jeg, han vil finde, at Uviljen mod Provisorismen ikke er aftagen. De ærede Medlemmer troede jo ogsaa i 1877, da de saa let slap over det første Provisorium, at den hellige Grav var vel forvaret. Min Opfattelse er det imidlertid, at Venstre vandt ved Valgene i 1882 netop paa det samme Provisorium, som de Herrer som saa let over i 1877. Men selv om det skulde ske, som det ærede Medlem fra Storeheddinge haaber skal ske i næste Samling, maa de Herrer ikke tro, at det dermed er forbi. Min Opfattelse er den, at den Kamp, som vi nu have ført i 20 Aar, ender ikke saaledes ved et snøde Førlig. Selv om der ogsaa skulde blive en Standsning og Ophold, vil Befolkningen rejse sig igen, ligesom den rejste sig efter 1877. Jeg indrømmer, at den højtærede Konsejlspræsident har Ret, naar han siger, at efter mit militære Standpunkt vil jeg ikke kunne nøjes med at rejse Modstand mod Fæstningen og de nye Udgifter, men maa ogsaa i alt Fald til en vis Grad rette den mod de ordinære. Det skal jeg indrømme. Jeg vilde ønske, at vi ogsaa for Eksempel paa § 22 kunde komme noget længere ned, end vi ere. Men den højtærede Konsejlspræsident vil som praktisk Mand kunde forstaa, at der er liden Opfordring for mig til at søge Indskrænkninger af i Henhold til gældende Love bestaaende Udgifter, naar samtidig de nye Udgifter hobe sig op, som de gøre nu. Det første Maaal for Bestræbelser fra mit Standpunkt maa være at standse Førgølsen, saa kan man altid senere komme til at tænke paa de bestaaende Udgifter. Det Standpunkt, som den højtærede Konsejlspræsident tillagde mig, og som han udtrykte med det Ord „markere“, er ikke mit personlige Standpunkt, men det er, tror jeg, alles Standpunkt her i Landet, og jeg tror ogsaa, at det er Ministeriets.

Jeg ser i Virkeligheden ikke, hvilken Forskel der er paa at sige, at vor militære Opgave er den at markere vor Neutralitet, hvilken Forskel der er paa det Udtryk, som den ærede Marineminister plejer at bruge, at Opgaven er at konstatere vor Neutralitet og, som jeg plejer at sige, at demonstrere. Vi ere jo dog alle ganske enige i, at vor militære Opgave nødvendigvis maa blive af mere repræsentativ end effektiv Natur, og i Virkeligheden er ogsaa den højtærede Konsejlspræsident enig heri. Hvis han nemlig staar paa det Standpunkt, som den Forsvarsplan staar paa, som er Bærer for hele Ministeriets Militærpolitik, forekommer det mig ganske klart, at den højtærede Konsejlspræsident ganske rolig kan bruge Ordet „markere“ ogsaa paa sine Begre. Thi hvad er denne Forsvarsplans Formaal og Opgave? Den siger, at vi kunne ikke forsvare Sjælland, heller ikke Fyn og ikke heller kunne vi afvise en Landgang paa Sjælland, men kun etablere en kortvarig Artillerikamp. Men det er, forekommer det mig, virkelig ikke noget Forsvar, men en rent demonstrativ Handling, som da vil foregaa. Nu sagde det ærede Medlem fra Randers (Süttichau) paa en beklagende Maaade, at jeg altid viste særlig Førlighed, naar der var Tale om nationale og fædrelandske Ideer. Jeg ved ikke, hvorfor det ærede Medlem vil bruge disse vildledende Ord, som vi have hørt saa tit, disse Ord som Rationalitet og Fædreland. Vi vide jo, at hvor der er Tale om militære Udgifter og Krigsindrustninger, er Tanken hos alle henvendt paa den næste Krig. Og overfor den næste Krig, skal jeg villig tilstaa, at jeg er besjælet af en meget stor Førlighedsaand, og jeg forstaa sandelig ikke den Courage, som enkelte ærede Medlemmer have overfor denne Tanke. Den Erfaring, vi have gjort med Hensyn til Krigsførelse, synes virkelig nu at burde nedstemme Humøret en lille Smule, naar der er Tale om den næste Krig. Jeg er ogsaa overbevist om, at de ærede Medborgere, som nu i dette Øjeblik lade det være sig magtpaaliggende at hidse en Chauvinistisk Stemning op her i Landet i Bighed med den før 1864, ville, naar det kommer til Stykket, ikke være i Besiddelse af den samme Courage, men det vil gaa dem, som det gik i 1864. Couragen var ikke stor den Gang, og der var heller ingen Grund til, at den skulde være stor. Jeg tror, at det er ulige fornuftigere at nedstemme Humøret, medens det er Tid. Naar først Faren kommer, naar Ulykken er fket, og Couragen skulde staa sin Prøve, kunde det jo let blive for sent. Der kommer jeg nu til det Punkt, som synes mig at være Hovedpunktet i alle disse Dages